

አገዳሲ ሕቶታት ዝልዓለ ምስዋቲ መልሲ

ኣብ ዝሓልፈ ዓመት 2004 መዓልቲ ሰውኣት እዚ ዝሰዕብ ሓቶታት ኣቕሪብ ኔረ። ካብ ብዙሓት ውን መልሲ ረኺብ ኔረ፤ ካብ ብዙሓት ውን መልሲ መጺኡኒ እዩ። ብዚ ኣጋጣሚ እዚ ነቶም መልሲ ዝለኣኸሙልይ ምስጋናይ የቐርብ። ነዘን ሕቶታት በብዓነቱ መልሲ እዩ መጺእኒ። ግሊኡ ብኣወንታ ገሊኡ ብ'ኣሉታ ዝግለጽ እምባኣር፤ እዘን ሕቶታት እዚእን ኩሉ ጊዜ ካብ ሓንጎልና ዘይወጸ ነበርቲ ሕቶታት እየን። ሓደ ካብቲ ብቐልሲ ክምለስ ዝለዎ እዩ። ግቡእ መልሰን ዝረኸባ/ታ ኻኣ እዚ ክኾወን ዝገበረ ዲክታተሪያዊ ስርዓት ኣልጊሱ ሕግን ፍትሕን ዝነገሳ ኤርትራ ምስ ንሃንጽ እዩ። እታ ናይ መጭረሻታ ሕቶ እዞም ኣብ ስእሊ እትሪእይዎም ዘለኹም ጀጋኑ ሰውኣት ትፈልጥዎምዶ ? መን ይባሃሉ ዝብል ንግዝይኡ ስሞም ጥራሕ ክሕብረኩም እዩ። መብዛሕተኸም መልሲ ዝሃብኩም ብጀካ ብኸፋል ንኹሎም ዝፈለጠም ኣይረኽብኩን። እሞ ስሞምን ሰእሎምን እነሆ።

እዚ ትርእየዎ ዘሎኹም ጅግና፣ስውእ

ተወልድመድህን ግ/ሚካኤል እዩ። ኣብ ደንካልያ ዝነበረ ተጋዳላይ እዩ፤ መስዋእቲ ናይ ተወልድመድህን ምስ ተሰምዖ ዘይንበዐ ኣይነበረን፤ ተወልድመድህን ተዋጊኡ ዘዋግእ፤ ብጣሚ ምዑት ጅግና እዩ ዝነበረ። ተወልድመድህን ብተወሳኺ ጸወታ ዝፈቱ ምስ ኩሎም ተጋዳልቲ ከም ምራሒ ጥራይ ዝይኮነስ ክም ማሓዞእም ክቃልስን ክጸወትን ስለዝሪዎ መስዋቲ መሪር እዩ ኔሩ። ተወልድመድህን ካብ ተራ ተጋዳላይ ናብ ናይ በርገድ 64 ናይ ጸጥታ ሓላፊ ኮይኑ ዝተጋደለ እዩ። ስውእ ተወልድመድህን ምስ ሓደ ብጻዩ ንስራሕ እንዳተንቃሳቀሱ ዓፈንቲ ናይ ህ.ግ. ኣብ ከባቢ ኢራፋለ ኣድቢዮም ብምጽናሕ በታ ዘይትምሕር ጥይት ቀቲሎም። እቶም ናይ ቅትለት መራሕቲ ናይ ህ.ግ.ደ.ፍ. ነቶም ብሉጻት ንመጻኢ ወን

ይስጉኡና እዮም ዝበልዎም ምዑታት ካድራት ተ.ሓ.ኤ. በብሓደ ቀንጺሎሞም እዮም።

እዚ ትርእየዎ ዘሎኹም ጅግና፣ ሰው-እ ስዒድ ሳልሕ እዩ። ኣብ ከበሳ ኮነ ኣብ መታሕት ንስዒድ ሳልሕ ዘይፍልጦ ይሎን፣ ንስዒድ ሳልሕ ክዝከር ከለኹ ንብዓት እንዳመጽኒ ኢየ ዝጽሕፍ ዘለኹ። ስዒድ ምእንቲ ህዝቢ ካብታ ክጋደል ዝወጸላ ምዓልቲ ክሳብ ዕልት መስዋቱ ዘርዘርካ ዝይወዳእ ቅያ ዝሰረሐ ተባዕ ተጋዳላይ እዩ። ስዒድ ሳልሕ ካብ ተራ ተጋዳላይ ክሳብ መራሒ በርገድ 77 ኮይኑ ተዋጊኡ ዘዋግኤ እዩ። ካብ ወሽጢ ከተማታት ደቅምሓረ ኮነ መንደፊራ ኣቁርደት ኣቲዩ ዓበይቲ ዓወታት ዘመዝገበ መራሒ እዩ። ስዒድ ሳልሕ ውን ብፍላይ ብወታሃድራዊ ክእልቱ ተባዕን ቆራጽን መራሒ ምኻኑ ስለዝፈልጡ እቶም ናይ ቅትለት ጉጅለ ናይ ህ.ግ. ኣብ ከሰላ ጸልማት ተጎልቢቦም ናብ ገዙኡ እንዳ ኣትወ ድፍን ኣብልዎ። ነዚ ዝስመዐ ህዝብን ተጋዳላይን ተ.ሓ.ኤ. መሪር ሓዘን ተስሚዑና ክትክኡ ዝይኸሉ ብጾት ጠፊኦም እሞኻኣ ብኤርትራዊያን ኣሕዋቶም ክልተ ሞት እዩ። ሓንቲ መዓልቲ ነዚ ዝገበሩ ኣብ ፍርዲ ዝቐርቡሉ ፍሕቕ ኣይኮነን።

እዚ ትርእየዎ ዘሎኹም ሰው-እ፣ ጅግና ሃብተስላሴ ገ/መድህን እዩ። ሰው-እ ሃብተስላሴ ገ/መድህን ጌና ተማሃራይ እንከሎ ስሩዕ ናይ ሰውራ ኮይኑ ኣደናቂ ስርሒታት ዝሰርሕ እዩ። ንሜዳ ወጺኡ ውን ካብ ተራ ተጋዳላይ ክሳብ ኣባል መሪሕነት ኮይኑ ተቐሊሱ። ሃብተስላሴ ነዚ እንኮ ገባርን፣ ሓዳግን ኮእኑ ዘሎ መላኺ እሳያስ ኣፎወርቂ ናይ ቀረባ ዓርኩ ዝነበረን መራሒ ንክኸውን ካብ ዝገብሩን ሓድ እዩ። ንመጅመርያ ምስ ኣመሪካዊያን ተሳማሚዮም

አብ ቃኞው ኣትዩ ምስጢራዊ ስምምዕ ድሕሪ ምፍጻሙ ንኻልኣይ ጊዜ ምስ ኢሳያስ ኣፍውርቂ ኣትዩ ክሳብ ሕጂ ንህዝቢ ብሩህ ዝይኮነ ሓገዛትን ውዑላትን ዝረኸበ በሊሕ ትኩር ተጋዳላይ እዩ ዝነበረ። ኢሳያስ ንሓቂ ዝሃረቡ ንፉፍት ዝወዳደርዎ ደፋርትን በላሕትን ስለዝጸልእ ዱጉል መንካዕ ኢሉ ዝጥፎ ሓደ እዩ። እዚ ቅንዲ ብጻዩ ዝነበረ ኢሳያስ ኣፎወርቂ፣ ገዛ ስውእ ሃብተስላሴ ክበጽሕ ይትርፍ፣ ጠላምን ቀንጻልን ስለዝኮነ፣ ንስድራ ስውእ ሃብተስላሴ ክም ሃገሮም ውን መስዋእቲ ወዶም ክነግሮም ኣይካልን።

እዛ ትርእይዎ ዘልኹም ስወእቲ፣ ጅግና ሳባ ግደይ እያ። ሳባ ኣብ ትምህርቲ ብልጽቲ ስለዝነበረት ኣብ ኣዲስ ኣበባ ካብ ሃይለስላሴ ሽልማት ዝትቅበልት እያ። ካብቶም ውሕዳት ናይ ቻንቻ ፈረንሳ (French) ዘጽኑዑ መምህር ናይ ፈረንሳ ኮይና ኣብ ኤርትራ ተመዲባ ኔራ። ምረትን ስቓይን ህዝቢ ስለዘስተውዓለት ግን ነዚ ጠንጢና ንሜዳ ተሰለፈት። ኣብ ሜዳ ክም ካድር ክ/ህዝቢ ኮይና ንደቂ ኣንስትዮ ደቀምሓረን ክባቢኣን ድሓር ካእ ካርነሽም ዝወደብትን ዘነቓቓሐትን፣ ፍትውቲ ጅግና እያ ኔራ። ህዝቢ ደቀምሓረ ህዝቢ ካርነሽምን ንሳባ መራሒት ኮይና ኣስመራ ክትኣቲ እንዳተጸበያ መስዋእታ ምስ ሰምዑ ኣምሪሮም ሓዚኖም እዩም። ተጋዳሊት ሳባ ግድይ ኣብ ውግእ ናይ ባጽዕ ክምዝተስወት፣ ስውእት ክንገሩ እንክለው ንቤተሰባ ወን ተነጊሮም።

ታሪኽ ናይ ኩሎም ስውእትና ክዝከርን ኣብ ሓወልቲ ክሰፍርን ብማዕረ ክኸብሩን ግደ ናይ ኩሉ ኤርትራዊ እዩ። እንተኾነ ግን ልዕሊ ፍርቂ ናይዞም ብጉቡእ ኣስማቶም ተነጊሩ ዘሎ ዘይተዘከሩ ክምዘለዉ ፍሉጥ እዩ። በብወገና ካብዘሎዎ ደሊና ኣብ መዝገብ ስውእት ክነስፍሮ ሓደራ ይብል።

ዝኸርን ሞኅስን ንኹሎም ሱውኣትና ሕድሪ ስውኣትና ፍትሕን ሕግን ሰላምን ራህዋን ዲሞክራሲን ዝሰፈና ኤርትራ ክትኮወን እዩ እሞ ንሕድሮም ንኸነተግብር ቃልስና ነበርትዕ።

ትኩእ ተስፋይ

tuku_br@yahoo.com